

T.C.

DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2009/4016
Karar No : 2013/901

REKABET KURUMU

Tarih : 24.07.2013
Sayı : 4525

Davacı : Korkmaz Motorlu Araçlar Oto Servisçilik ve Yedek Parça Sanayi
Ticaret Ltd. Şti.

Vekili : Av. Selçuk ARGUN
Kıbrıs Şehitleri Cad. No:157, D:3 Alsancak - Konak / İZMİR

Davalı : Rekabet Kurumu
Üniversiteler Mah. 1597 Cad. No:9 Çankaya-Bilkent/ANKARA

Davanın Özeti : Renault Trucks Türkiye Ticaret A.Ş. (RTT)'nin, "Yetkili Servis Standartları"nın 2005/4 sayılı Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalar ve Uyumlu Eylemlere İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'ne uyumlu olmaması ve yetkili servisler ile özel servisler arasında ayrımcılık yapması nedenleriyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlâl ettiği iddiasıyla yapılan başvuru üzerine yapılan önaraştırma sonucunda alınan Rekabet Kurulu'nun 25.02.2009 tarih ve 09-08/155-48 sayılı kararının; haksız biçimde başvurunun reddedildiği, ekipman fiyatlarının yüksek belirlenmesi suretiyle ayrımcılık yapıldığı, yetkili servis adaylarının servis istasyonlarını diledikleri yerde kurabilecekleri açık bir şekilde belirtilmişken, RTT'nin servis istasyonlarının konumuna ilişkin sınırlama getirdiği, Kurul'un ise 2005/4 sayılı "Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalar ve Uyumlu Eylemlere İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği"ni yanlış olarak servisin konumunu dayatma sonucunu doğuracak şekilde yorumlandığı, yetkili servislerin markanın reklamını yapmak gibi bir yükümlülüğünün bulunmadığı, buldukları bölgede pek çok kamyon dağıtıcısının yetkili servisinin bulunduğu, yetkili servis için elverişli bir yer olduğu, anayol ve tali yol kavramıyla neyin kastedildiğinin anlaşılamadığı, zaten ağır araçların şehre girişinin yasak olduğu, bu anlamda bulunan yerin daha ulaşılabilir ve yol üstü bir yer olduğu, RTT tarafından dayatılan kriterlerin davacı tarafından karşılanıp karşılanmadığının araştırılmadığı, İstanbul, Trabzon ve Van'daki yetkili servislerin yol üzerinde bulunmadığı, bu nedenle RTT'nin ayrımcılık yaptığının açık olduğu, eğitim taleplerinin 6 ay değil, 18 ay kadar geciktirildiği, bu hususun Kurul'un dikkatinden kaçtığı, rekabet ihlâlinin tespit edilmesi halinde idari para cezası verilmesinin zorunlu olduğu, farklı bir alternatifin bulunmadığı, eğitim talebinin karşılanmadığı, cihaz tedarigi talebinin karşılanmadığı, yetkili servisler özel takımlar ücretsiz kullanılırken kendilerine fahiş fiyatlarla satılmak istendiği açık olduğundan, hukuka aykırı bu eylemler nedeniyle ayrı ayrı ağırlaştırılmış idarî para cezası uygulanması gerektiği, kararda yer verilen ÇETAŞ'ın durumunun farklı olduğu, emsal alınan bu şirketin yalnızca yetkili servis değil, aynı zamanda yetkili satıcı olduğu, RTT'nin pazarı belli firmalar arasında paylaşırma amacına sahip olduğu, yetkili servisin yeterliğinin Kurul tarafından incelenmediği, eksik incelemeyle karar verildiği, ihlâl varsa soruşturma açılarak ceza verilmesi gerektiği ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2009/4016
Karar No : 2013/901

Savunmanın Özeti : Dava konusu işlemin iptal davasına konu olabilecek kesin ve yürütülebilir nitelikte bir işlem olmadığı, 18.06.2009 tarihli nihaî işleme karşı dava açılması gerektiği, ekipmanın yetkili servislere bedeli karşılığında temin edilmesi gerektiğinin ihtar edildiği, Kurul'un uyarısı üzerine anılan teşebbüsün kendilerine tanınan süre zarfında ekipmanın yetkili servislere de bedeli karşılığında temin edilmesi yönünde değişiklik gerçekleştirip bu durumu Kurul'a tevsik ettiği, ekipmanın yetkili servislere satışının gerçekleşmesi ile birlikte yetkili servisler ile özel servisler arasında ekipmana ulaşma yönünden bir eşitsizlik kalmadığı, ayrımcı uygulamaya son verilerek rekabet ortamının tesis edildiği, davacının iş yerinin kamyonlara yönelik servis için uygunluğunun teknik bir konu olduğu, Kurul'un bu tip bir bilirkişilik faaliyeti yapmasının söz konusu olmadığı, yalnızca öngörülen şartların rekabet hukuku açısından sakıncalı olup olmadığı noktasında inceleme yapılabileceği, Kurul'un tespit ettiği ihlaller için soruşturma açıp ceza vermesinin zorunlu olmadığı, bu konudaki takdir hakkının 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesini uygulamak suretiyle kullanıldığı, amacın rekabetin tesisi olduğu, bu amaçla rekabet ihlâlinin sonlandırılmasına yönelik yazı yazılmasının da tercih edilebileceği belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi Zühal Aysun SUNAY'ın Düşüncesi : Uyuşmazlıkta, onaraştırma aşamasında gerekli inceleme yapılarak ihlâlê konu olayların açıklığı kavuşturulmuş olması, soruşturma açılmadan da ihlâlin ortadan kaldırılma olanağının bulunması, ayrıca ihlâlin ortadan kalktığı Kurul'a ispatlanmış olması ve bunun üzerine Kurul'ca soruşturma açılmasına gerek bulunmadığına dair nihaî kararın verilmiş bulunması karşısında, RTT'ye yazılı görüş bildirilmesine ilişkin olarak alınan dava konusu Kurul kararında hukuka ve mevzuata aykırılık görülmediğinden davanın reddi gerektiği düşünölmektedir.

Danıştay Savcısı Pınar İMİRZALIOĞLU'nun Düşüncesi : Dava; Rekabet Kurulu'nun 25.02.2009 günlü ve 09-08/155-48 sayılı işleminin iptali istemi ile açılmıştır.

Davalı İdarenin usule ilişkin itirazları yerinde görülmemiştir.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 1.maddesinde; Bu Kanunun amacının, mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hakim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamak olduğu belirtilmiş, *Kanun'un 4.maddesinin 1.fıkrasında da;* Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemlerinin hukuka aykırı ve yasak olduğu kurala bağlanmıştır.

T.C.

DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No : 2009/4016

Karar No : 2013/901

Kanun'un "Kurulun Yetkileri" başlıklı 2.Bölümü altında yer alan "ihlâlâle son verme" başlıklı 9.maddesinde ise; " Kurul, ihbar, şikayet ya da Bakanlığın talebi üzerine veya resen bu Kanunun 4,6 ve 7 nci maddelerinin ihlâl edildiğini tespit ederse ilgili teşebbüs veya teşebbüs birliklerine bu Kanunun Dördüncü kısmında belirtilen hükümler çerçevesinde, rekabetin tesisi ve ihlâlden önceki durumun korunması için yerine getirilmesi ya da kaçınılması gereken davranışları kapsayan bir kararı bildirir.

Meşru bir menfaati olan gerçek ve tüzelkişiler şikayette bulunabilir.

Kurul, birinci fıkraya göre bir karar almadan önce ilgili teşebbüs veya teşebbüs birliklerine ihlâlâle ne şekilde son vereceklerine ilişkin görüşlerini yazılı olarak bildirir.

Kurul, nihai karara kadar ciddi ve telafi olunamayacak zararların ortaya çıkma ihtimalinin bulunduğu durumlarda,ihlâlden önceki durumu koruyucu nitelikte ve nihai kararın kapsamını aşmayacak şekilde geçici tedbirler alabilir." düzenlemesine yer verilmiştir.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 27. maddesinin (a) bendinde, bu Kanun'da yasaklanan faaliyetler ve hukukî işlemler hakkında, başvuru üzerine veya re'sen inceleme, araştırma ve soruşturma yapmak; bu Kanun'da düzenlenen hükümlerin ihlâl edildiğinin tespit edilmesi üzerine, bu ihlâllere son verilmesi için gerekli tedbirleri alıp bundan sorumlu olanlara idarî para cezaları uygulamak Rekabet Kurulu'nun görevleri arasında sayılarak, 40.maddesinde, Rekabet Kurulunun re'sen veya kendisine intikal eden başvurular üzerine doğrudan soruşturma açılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının tespiti için önaraştırma yapılmasına karar vereceği, önaraştırma yapılmasına karar verildiği takdirde önaraştırma yapmakla görevlendirilen raportörün elde ettiği bilgileri, her türlü delilleri ve konu hakkındaki görüşlerini Kurula yazılı olarak bildireceği; 41.maddesinde, önaraştırma raporunun Kurula teslimini takiben Kurulun elde edilmiş olan bilgileri değerlendirerek soruşturma açılmasına veya açılmamasına karar vereceği belirtilmiş, 43.,44.,45.,46. ve 47.maddelerinde ise, Kurulun soruşturmaya başlaması halinde uygulanacak idari usul çerçevesinde delillerin toplanması, tarafların bilgilendirilmesi, tebligat ve cevap verme ve sözlü savunma toplantısına ilişkin kurallara yer verilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden; davacının; *Renault Trucks Türkiye Ticaret A.Ş'nin, "yetkili servis standartları"nın 2005/4 sayılı "Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalar ve Uyumlu Eylemlere İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği"ne uyumlu olmadığı ve yetkili servisler ile özel servisler arasında ayrımcılık yaptığı, bu şekilde 4054 sayılı Kanun'un 4.maddesini ihlâl ettiği* iddiasıyla, Renault Trucks Türkiye Ticaret A.Ş. hakkında, davalı Kuruma şikayet başvurusunda bulunduğu, **davalı Kurumca yapılan önaraştırma sonucunda;** 1) Şikayet dilekçesinde Renault Trucks Türkiye Ticaret A. Ş. hakkında ileri sürülen iddialardan ;- ekipman fiyatlarının yüksek belirlenmesi suretiyle özel servisler ile yetkili servisler arasında ayrımcılık yapıldığı, -tesis yerine ilişkin hüküm ile yetkili servis yöneticileri ve hissedarları ile bunların birinci derece yakınlarına yönelik getirilen sınırlama ile mevcut yetkili servisler ile davacı şirket arasında ayrımcılık yapıldığı, - servis binasının ana yol üzerinde olması ve bina ile yol arasında binanın

T.C.

DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No : 2009/4016

Karar No : 2013/901

görünmesini engelleyecek başka bir binanın bulunmaması şartının niteliksel kriter olmadığı iddialarının gerçeyi yansıtmadığına ve bu nedenle reddine, 2) Ancak, Renault Trucks Türkiye Ticaret A. Ş.'nin; -davacı şirketin eğitim ve cihaz taleplerini karşılamakta gecikmesi, -özel servisler ile mevcut yetkili servisler arasında ve mevcut yetkili servisler ile sisteme yeni giren servisler arasında özel takımların kullanımı bakımından ayrımcılık yapması nedeniyle 2005/4 sayılı Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalar ve Uyumlu Eylemlere İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin 5. maddesine aykırı uygulamalar içerisinde bulunduğu, -niteliksel kriterleri, özel servis olan davacı şirkete bildirilmekte gecikmesi ve niteliksel kriter değişikliklerini anılan teşebbüse, değişikliğin gerçekleştiği tarihte bildirmemesi, - yetkili servis adayının daha önce Renault Trucks Türkiye Ticaret A.Ş. ile olan ilişkisini düzenleyen hüküm bakımından, niteliksel olarak değerlendirilemeyecek bir kriter getirmesi nedeniyle aynı Tebliğ'in 3. ve 4. maddelerine aykırı uygulamalarda bulunduğu görüldüğünden, anılan teşebbüsün yetkili servis sözleşme ve uygulamalarının 2005/4 sayılı Tebliğ ile sağlanan grup muafiyetinden yararlanmadığına ve bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi çerçevesinde ihlâl teşkil ettiğine, 3) Bahsi geçen sözleşme ve uygulamalara Kanun'un 5. maddesi çerçevesinde bireysel muafiyet de tanımayacağına, 4) Ancak; -Renault Trucks Türkiye Ticaret A. Ş.'nin, davacı şirket dışında bir özel servisi niteliksel kriterleri sağlaması sonucunda yetkili servis olarak kabul etmiş olması, -soruşturma açılması halinde de önaraştırma ile ulaşılan sonuçlarda bir değişiklik olmayacağı göz önünde bulundurulduğunda usul ekonomisinin sağlanması bakımından soruşturma açılmasının makul olmayacağına ve bu çerçevede Renault Trucks Türkiye Ticaret A.Ş.'ye Kanun' un 9. maddesinin üçüncü fıkrası çerçevesinde ihlâle nasıl son vereceğine ilişkin yazılı görüş gönderilmesi konusunda Başkanlığa yetki verilmesine, 5) Yetkili Servis Sözleşmesi 'ndeki niteliksel olmayan kriterin değiştirilmesi ve özel takımların kullanımının, gerek sisteme yeni giren yetkili servisler, gerekse özel servisler bakımından ayrımcılık yaratmayacak şekilde değiştirilmesi hususlarında gerekli düzenlemenin yapılarak, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 45 gün içerisinde Kuruma tevsik edilmesine, söz konusu düzenlemenin yapılmaması ve uygulamanın devam etmesi halinde 4054 sayılı Kanun' un 41. maddesi uyarınca hakkında soruşturma açılacağına ve Kanun 'un 16. ve17. maddeleri uyarınca işlem yapılacağına Renault Trucks Türkiye Ticaret A.Ş.'ye bildirilmesine karar verilmesi üzerine, **davacı tarafından;** "Kurul'un, eğitim ve teknik ekipman tedarikine ilişkin taleplerin 6 ay gecikmeli olarak karşılandığına ilişkin tespitinin doğru olmadığı, zira, taleplerinin en az 18 ay gecikmeli olarak karşılandığı, bu durumun tespitinin, Renault Trucks A.Ş aleyhine kesilmesi gereken idari para cezasının ve talep edilecek tazminat miktarlarının tespiti açısından önem arzettiği, davalı idarece, önaraştırma safhasında rekabet ihlâli tespit edildiği halde, soruşturma açılmayarak ve idari para cezasına hükmedilmeyerek, uyarı mektubu gönderilmesine karar verilmesinin Yasaya ve hukuka aykırı olduğu" gerekçeleri ile bakılan davanın açıldığı anlaşılmıştır.

Rekabet Kuru'lunun dava konusu 25.02.2009 tarihli kararının incelenmesinden;
"davacı şirketin, özel servis olarak teknik bilgi, ekipman ve eğitime erişiminin; Renault Trucks Türkiye Ticaret A.Ş tarafından eğitim ve cihaz taleplerinin zamanında karşılanmaması ve bazı

T.C.

**DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE**

Esas No : 2009/4016

Karar No : 2013/901

teknik ekipman için aşırı fiyat talep edilmesi suretiyle, kısıtlandığı iddiasına yönelik olarak; Renault Trucks Türkiye Ticaret A.Ş'nin (RTT) 2006 yılı eğitim programının gerçekten dolu olması nedeniyle, davacı şirketin eğitim talebine olumlu cevap verilemediği, davacı şirketin 2007 yılında 5 farklı eğitime katıldığı, ancak 12 eğitimin programına davet edilmediği, RTT'nin 2008 yılı eğitim programını tüm yetkili servisler ve ayrıca davacı şirkete duyurduğu, söz konusu eğitimlerin davacı şirkete geç verilmesinin, şirketin satın almış olduğu teknik ekipmanı kullanamaması sonucunu doğurduğu, şirketin cihaz taleplerinin ise, talep tarihinden yaklaşık 10 ay kadar sonra karşılandığı, ancak, 2005/4 sayılı Tebliğ'in teşebbüslere, 01.01.2006 tarihinden itibaren 1 yıllık geçiş süresi tanıdığı, bu nedenle RTT'nin eğitim ve cihaz taleplerine, 2007 yılı başına kadar cevap vermemesinin makul karşılanmasının gerektiği, bununla birlikte 2007 yılı başından itibaren eğitim ve cihaz taleplerinin karşılanmasının yaklaşık 6 ay sürdüğü, bu çerçevede, RTT'nin, davacı şirketin gerekli ekipman ve eğitime, tam ve uygun şekilde erişimini sağlamadığı, bu şekilde RTT'nin davacı şirket ile yetkili servisler arasında ayrımcılık yaptığı sonucuna ulaşılarak, RTT'nin yetkili servislerle olan sözleşme ve uygulamalarının muafiyetten yararlanamayacağına anlaşıldığı, öte yandan; davacı şirketin, "özel takımlar için kendisinden 56.000 Euro talep edildiği ve bu fiyatın fahiş olduğu" iddiası ile ilgili olarak; RTT'nin 2007 yılından itibaren, özel takımları, yetkili servisler de ücret karşılığı satma uygulamasına başladığı, ayrıca yetkili servisler ve özel servisler aynı fiyattan satış yapıldığından, özel servis ve yetkili servisler arasında ayrımcılık yapıldığı iddiasının gerçeği yansıtmadığı, davacı şirketin; yetkili servisler ile özel servisler arasında özel takımların kullanımı bakımından ayrımcılık yapıldığı iddiasına yönelik olarak; fiyatları 70.000 Euro'ya kadar çıkabilen özel takımların mevcut yetkili servisler ariyeten bırakılması, buna karşılık özel servisler ve sisteme yeni giren yetkili servisler para karşılığı satılması uygulamasının, 2005/4 sayılı Tebliğ'in 5.maddesi kapsamında ayrımcılığa sebebiyet verdiği, bu nedenle RTT'nin yetkili servislerle olan sözleşme ve uygulamalarının muafiyetten yararlanamayacağı, davacı şirketin; yetkili servis başvurusunun reddinin 2005/4 sayılı Tebliğ'e aykırılık taşıdığı iddiasına yönelik olarak; RTT'nin, davacı şirketin yetkili servis olma talebini reddetme gerekçelerinden birincisinin, *servis binasının konumuna ilişkin olduğu*, ikincisinin ise, *davacı şirketin, "başvuruyu yapan firmanın yöneticisi veya birinci dereceden yakınının başvuru tarihinden itibaren 7 yıl öncesine kadar RTT ile ilişkisini fesih yolu ile ve fiiliyatta tamamen kesmemiş olması"* koşulunu karşılamaması olduğu, bunlardan birincisi, yani servis binasının konumuna ilişkin olarak; RTT'nin, yetkili servisin hizmetini sunacağı işyerinin kurulacağı yere ilişkin getirdiği sınırlamanın, 2005/4 sayılı Tebliğ'de belirtilen coğrafi bölgeye ilişkin bir sınırlama değil, coğrafi bölge sınırlaması olmaksızın, tesisin konumuna yönelik bir sınırlama olduğu, burada, sağlayıcının (RTT), yetkili servislerinin tesis yerinin, ağır ticari vasıtaların yoğunlukla kullanıldığı ana yollar üzerinde ve bina ile ana yol arasında, binanın görülmesine engel teşkil edecek herhangi bir yapı bulunmayacak konumda olmasını istediği, RTT'nin bu koşulu, marka imajı yaratmak, görünebilirliği sağlamak ve işin yürütülebilmesi amacıyla getirdiği, nitekim yetkili servis adaylarına getirilen niteliksel kriterlerin, işin niteliği ile doğrudan alakalı ve pratikte

T.C.

DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No : 2009/4016

Karar No : 2013/901

niceliksel sınırlamaya dönüşmeyecek türden olmasının gerektiği, buna göre; RTT tarafından dağıtımı yapılan ağır ticari araçların binek araçlara göre küçük ve tali yollarda seyretmesinin mümkün olmadığı ve bu tür araçların güzergahlarının belirli ana yollardan oluştuğu hususları gözönüne alındığında, servis binasının ana yol üzerinde olması kriterinin niteliksel kriter olarak değerlendirilebileceği, arada başka bir bina bulunmaması şartının ise, araç sahibinin servisi kolaylıkla görebilmesi bakımından gerekli olduğu, davacı şirketin yetkili servis olma talebinin reddedilmesi gerekçelerinden ikincisi, yani yetkili servisin yönetici ve hissedarları ile birinci derece yakınlarına getirilen sınırlama ile ilgili olarak; anılan sınırlamaya göre, bir yetkili servisin RTT ile yapmış olduğu sözleşmenin herhangi bir şekilde sona erdirilmesi halinde, söz konusu servisin yöneticisinin, hissedarlarının veya bunların birinci dereceden yakınlarının 7 yıl boyunca tekrar RTT yetkili servisi olamayacakları, burada 7 yıl önce ilişkinin herhangi bir şekilde, bayi veya sağlayıcı tarafından sonlandırılmış olması halinde, sonlandırma gerekçesi ne olursa olsun, tekrar RTT ile çalışmasının mümkün olmadığı, bu haliyle kuralın, niteliksel kriter olarak değerlendirilemeyeceği, bu bağlamda, RTT'nin yetkili servis sistemini, niteliksel seçici dağıtım sistemi çerçevesinde düzenlemiş olmasına rağmen, uygulamada niteliksel olarak değerlendirilemeyen kriterler getirmesi nedeniyle, niteliksel seçici dağıtım sisteminin dışına çıktığı, bu uygulamanın 2005/4 sayılı Tebliğ'in 3 (h) maddesi ve muafiyetin genel koşullarının sıralandığı 4.maddesine aykırılık teşkil ettiği, tüm bu nedenlerle, 2005/4 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlanamayan RTT'nin, yetkili servislerle olan sözleşme ve uygulamalarının, 4054 sayılı Kanununun 5.maddesi uyarınca bireysel muafiyetten de yararlanamayacağı" hususlarında tespit ve kanaate varılarak, **sonuç itibariyle;** olayda rekabet ihlâlinin varlığının tespit edildiğine, bununla birlikte, ihlâl tespit edilen hususlarda; RTT'nin tüm özel servisler bakımından ayrımcı uygulamalar gerçekleştirdiğine yönelik bir tespitinin bulunmaması ve soruşturma açılması halinde de, önaraştırma ile ulaşılan sonuçlarda bir değişiklik olmayacağı gerekçeleri ile soruşturma yapılmayıp, 4054 sayılı Kanun'un 9.maddesinin 3.fıkrası çerçevesinde görüş bildirilmesine karar verildiği ve bu şekilde, içeriğine yukarıda yer verilen dava konusu işlemin tesis edildiği anlaşılmıştır.

4054 sayılı Kanun'un yukarıda belirtilen 9.maddesinin 3.fıkrası uyarınca; Kurul'un incelemelerinin ilk aşamalarında (ilk inceleme/önaraştırma), ihlâlin varlığına ilişkin önemli bulgular elde etmiş olmasına karşın, soruşturma açmayıp, teşebbüslerden, rekabetin bir an önce tesisine yönelik taahhütler almak suretiyle incelemesine son verebileceği açıktır. Kurul'un soruşturma açmak ya da açılmış soruşturmayı sürdürmek istememesinin; ağır bir ihlâlin söz konusu olmaması, ihlâlin süresinin kısa olması, ihlâlin henüz etki doğurmamış olması gibi nedenleri olabileceği gibi, ihlâlin açık bir şekilde varlığına rağmen usul ekonomisinin sağlayacağı faydaların daha ağır basması da olabilir.

Dava konusu uyuşmazlıkta da, Rekabet Kurulu'nun; RTT'nin ihlâl teşkil edebilecek eylemlerine derhal son vermesi halinde elde edilecek fayda, soruşturma ile elde edilebilecek sonuca, soruşturmaya gerek kalmaksızın ulaşılabilmiş olması, böylece, rekabetin korunması amacına daha kısa sürede ulaşılmış olması, ihlâlin piyasadaki etkisinin sınırlı olması gibi

T.C.

**DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE**

Esas No : 2009/4016

Karar No : 2013/901

hususları gözeterek, Kanun'un 9.maddesinin kullanılması yoluyla ihlâlê son verilmest yolunu tercih ettiği kanaatine varılmıştır.

Öte yandan; ilk inceleme ve önaraştırma süresi içerisinde, görüş bildirilen bir olay için, soruşturma açılması ve nihai karara kadar gidilmesine de kanuni bir engel bulunmamaktadır. Bu halde, bildirilen bir görüşe uyulup uyulmamasının, verilecek cezanın taktirinde etkili olacağı açıktır. Buna karşın, görüş bildirilmesinden sonra, ihlâlê sona ermiş olması ve ihlâlê ciddi bir rekabet ihlâlê oluşturmaması halinde, soruşturma açılmasına gerek olmadığı sonucuna da varılabilecektir. Nitekim, dava konusu uyuşmazlıkta, davaya konu Kurul kararı ile, *"yetkili servis sözleşmesindeki niteliksel olmayan kriterin değiştirilmesi ve özel takımların kullanımının, gerek sisteme yeni giren yetkili servisler, gerekse özel servisler bakımından ayrımcılık yaratmayacak şekilde değiştirilmesi"* hususlarında gerekli düzenlemelerin yapılarak gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 45 gün içerisinde Kuruma tevsik edilmesine, söz konusu düzenlemenin yapılmaması ve uygulamanın devam etmesi halinde, 4054 sayılı Kanun'un 41.maddesi uyarınca soruşturma açılacağının ve Kanun'un 16. ve 17.maddeleri uyarınca işlem yapılacağının Renault Trucks Türkiye Tic. A.ř'ye bildirilmesine karar verildikten sonra, RTT tarafından cevaben gönderilen yazıda; Kurul tarafından istenilen gerekli değişikliklerin yapıldığının, böylece; yönetici ve hissedarların ve bunların birinci derece yakınlarına ilişkin getirilen kısıtlamalara dair düzenlemelerin talep doğrultusunda değiştirildiğinin, araç teminatında kullanılan özel takımlarla ilgili olarak da; 2007 yılı öncesinde ariyeten verilen özel takımların yıpranma payının düşölerek, bugünkü değerden yetkili servislere satıldığının ve yetkili servisler bakımından ariyet uygulamasına son verildiğinin bildirilmesi üzerine, Rekabet Kurulu'nun 18.06.2009 günlü ve 09-29/609-MB sayılı kararı ile, soruşturma açılmasına gerek bulunmadığına karar verilmiştir.

Bu durumda; dava konusu uyuşmazlıkta, ihlâlê konu olayın önaraştırma aşamasında açıklığa kavuşturulmuş olması, soruşturma açılmadan da ihlâlê tüm etkileriyle ortadan kaldırılmış olması ve bunun üzerine Kurul'ca soruşturma açılmasına gerek bulunmadığına dair nihai kararın verilmiş bulunması karşısında, RTT'ye yazılı görüş bildirilmesine ilişkin olarak tesis edilmiş bulunan dava konusu işlemde hukuka ve mevzuata aykırılık görölmemiştir.

Öte yandan; dava konusu işlem ile, 4054 sayılı Kanun'un 1.maddesinde belirtilen rekabetin korunması amacına mümkün olan en kısa sürede ulaşılmış olmakla, Rekabet Hukuku açısından istenilen sonuca ulaşılmış olup, davacının, Rekabet Kurulu'nun önaraştırma raporunda, RTT'nin "ihlâlê" olarak kabul ettiği eylem ve uygulamaları nedeniyle, ihlâlê devam ettiği zaman sürecinde uğramış olduğu zararları, ayrıca dava konusu edilebileceği de açıktır.

Açıklanan nedenlerle; davanın reddine karar verilmesinin uygun olacağı düşünölmektedir.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2009/4016
Karar No : 2013/901

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce duruşma için taraflara önceden bildirilmiş bulunan 02.04.2013 tarihinde, davacı vekilinin gelmediği, davalı idareyi temsilen, Rekabet Uzmanı Mehmet Özden'in geldiği, Danıştay Savcısı'nın hazır olduğu görülmekle, açık duruşmaya başlandı. Gelen tarafa usulüne uygun olarak söz verilerek dinlendikten ve Danıştay Savcısı'nın düşüncesi alındıktan sonra gelen tarafa son kez söz verilip, duruşma tamamlandı. Dava dosyası incelenip, gereği görüldü:

Dava, Rekabet Kurulu'nun 25.02.2009 tarih ve 09-08/155-48 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 1. maddesinde, bu Kanun'un amacının, mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hâkim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamak olduğu belirtilmiş; 3. maddesinde, teşebbüs, "piyasada mal veya hizmet üreten, pazarlayan, satan gerçek ve tüzel kişilerle, bağımsız karar verebilen ve ekonomik bakımdan bir bütün teşkil eden birimler" olarak tanımlanmış; 4. maddesinde, belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan doğruya veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemlerinin hukuka aykırı ve yasak olduğu belirtilmiş; 6. maddesinde de, bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hâkim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanımının hukuka aykırı ve yasak olduğu belirtilmiş; Kanun'un 16/2. maddesinde ise, bu Kanun'un 4. ve 6. maddelerinde yasaklanmış olan davranışları gerçekleştirdiği, sabit olanlara Kanun maddesinde belirtilen miktarda para cezası verileceği kurala bağlanmış bulunmaktadır.

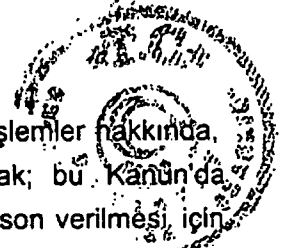
4054 sayılı Kanun'un "Kurulun Yetkileri" başlıklı 2. Bölümü altında yer alan "İhlâle son verme" başlıklı 9. maddesinde ise, "Kurul, ihbar, şikayet ya da Bakanlığın talebi üzerine veya re'sen bu Kanunun 4, 6 ve 7'nci maddelerinin ihlâl edildiğini tespit ederse ilgili teşebbüs veya teşebbüs birliklerine bu Kanunun Dördüncü kısmında belirtilen hükümler çerçevesinde, rekabetin tesisi ve ihlâlden önceki durumun korunması için yerine getirilmesi ya da kaçınılması gereken davranışları kapsayan bir kararı bildirir.

Meşru bir menfaati olan gerçek ve tüzel kişiler şikayette bulunabilir.

Kurul, birinci fıkraya göre bir karar almadan önce ilgili teşebbüs veya teşebbüs birliklerine ihlâl ne şekilde son vereceklerine ilişkin görüşlerini yazılı olarak bildirir.

Kurul, nihai karara kadar ciddi ve telafi olunamayacak zararların ortaya çıkma ihtimalinin bulunduğu durumlarda ihlâlden önceki durumu koruyucu nitelikte ve nihai kararın kapsamını aşmayacak şekilde geçici tedbirler alabilir." düzenlemesine yer verilmiştir. Kanun'un

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2009/4016
Karar No : 2013/901

27. maddesinin (a) bendinde, bu Kanun'da yasaklanan faaliyetler ve hukukî işlemler hakkında, başvuru üzerine veya re'sen inceleme, araştırma ve soruşturma yapmak; bu Kanun'da düzenlenen hükümlerin ihlâl edildiğinin tespit edilmesi üzerine, bu ihlâllere son verilmesi, için gerekli tedbirleri alıp bundan sorumlu olanlara idarî para cezaları uygulamak Rekabet Kurulu'nun görevleri arasında sayılarak; 40. maddesinde, Rekabet Kurulu'nun re'sen veya kendisine intikal eden başvurular üzerine doğrudan soruşturma açılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının tespiti için önaraştırma yapılmasına karar vereceği, önaraştırma yapılmasına karar verildiği takdirde önaraştırma yapmakla görevlendirilen raportörün elde ettiği bilgileri, her türlü delilleri ve konu hakkındaki görüşlerini Kurul'a yazılı olarak bildireceği; 41. maddesinde, önaraştırma raporunun Kurul'a teslimini takiben Kurul'un elde edilmiş olan bilgileri değerlendirerek soruşturma açılmasına veya açılmamasına karar vereceği belirtilmiş; 43., 44., 45., 46. ve 47. maddelerinde ise Kurul'un soruşturmaya başlaması halinde uygulanacak idari usul çerçevesinde delillerin toplanması, tarafların bilgilendirilmesi, tebligat ve cevap verme ve sözlü savunma toplantısına ilişkin kurallara yer verilmiştir.

Kanun'un bu düzenlemelerine göre soruşturma açılmasına yeterli bilgi ve belge varsa doğrudan soruşturma açılmasına karar verilebileceği, doğrudan soruşturma açılmasına yetecek bilgi ve belge bulunmadığı hallerde ise daha fazla bilgi veya belge elde edebilmek için önaraştırma yapılabileceği ve önaraştırma yapmakla görevlendirilen raportörün elde ettiği bilgi ve deliller ile önaraştırma raporu Kurul'ca değerlendirilerek soruşturma açılmasına veya açılmamasına karar verilebileceği, bu iki karar türünden birini verme hususunda Rekabet Kurulu'nun takdir yetkisinin bulunduğu ve bu yetkinin 4054 sayılı Kanun'un 1. maddesinde belirtilen amaçları gerçekleştirme hedefi doğrultusunda kullanılması gerektiği açıktır.

Bu bağlamda, önaraştırma sonucunda rekabet kurallarını ihlâl eden eylem, karar ve anlaşmaların söz konusu olmadığına hiçbir kuşkuya yer bırakmayacak şekilde ortaya çıkması halinde Kurul'ca soruşturma açılmamasına karar verileceği, ancak önaraştırma sonucu elde edilen bilgi ve delillerin bu sonuca ulaşmaya elverişli olmaması veya yetersizliği halinde ise soruşturma açılmasına karar verilmesi gerektiği konusunda duraksamaya yer yoktur.

Başka bir anlatımla, ihbar ve şikâyet başvurularında ileri sürülen iddia ve deliller ile re'sen araştırma sonucunda elde edilen bilgi ve bulguların noksan olduğu ve dolayısıyla önaraştırmaya konu edilen olayın soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı yönünde kesin bir kanaate ulaşmaya yetecek ölçüde aydınlatılmadığı hallerde, Kurulca soruşturma açılmasına karar verilerek 4054 sayılı Kanun'un 43. ve devamı maddelerinde düzenlenen idari usulün uygulanması sonucunda yapılacak değerlendirmenin 48. maddede öngörülen nihaî kararlar sonulandırılması gerekir.

Aksi takdirde rekabet kurallarının ihlâl edildiğine ilişkin iddialar açıklığa kavuşmadan soruşturma açılmaması yönünde alınan kararın rekabetin korunması amacına hizmet etmeyeceği kuşkusuzdur.

Dosyanın incelenmesinden; davacının; RTT'nin, "yetkili servis standartları"nın 2005/4 sayılı "Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalar ve Uyumlu Eylemlere İlişkin Grup

T.C.

DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No : 2009/4016

Karar No : 2013/901

Muafiyeti Tebliği'ne uyumlu olmadığı ve yetkili servisler ile özel servisler arasında ayrımcılık yaptığı, bu şekilde 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlâl ettiği iddiasıyla, RTT hakkında, davalı Kurum'a şikâyet başvurusunda bulunduğu, davalı Kurum'ca yapılan önaraştırma sonucunda; 1) Şikâyet dilekçesinde RTT hakkında ileri sürülen iddialardan; -ekipman fiyatlarının yüksek belirlenmesi suretiyle özel servisler ile yetkili servisler arasında ayrımcılık yapıldığı, -tesis yerine ilişkin hüküm ile yetkili servis yöneticileri ve hissedarları ile bunların birinci derece yakınlarına yönelik getirilen sınırlama ile mevcut yetkili servisler ile davacı şirket arasında ayrımcılık yapıldığı, - servis binasının ana yol üzerinde olması ve bina ile yol arasında binanın görünmesini engelleyecek başka bir binanın bulunmaması şartının niteliksel kriter olmadığı iddialarının gerçeği yansıtmadığına ve bu nedenle reddine, 2) Ancak, RTT'nin; -davacı şirketin eğitim ve cihaz taleplerini karşılamakta gecikmesi, -özel servisler ile mevcut yetkili servisler arasında ve mevcut yetkili servisler ile sisteme yeni giren servisler arasında özel takımların kullanımı bakımından ayrımcılık yapması nedeniyle 2005/4 Sayılı Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalar ve Uyumlu Eylemlere İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin 5. maddesine aykırı uygulamalar içerisinde bulunduğu, -niteliksel kriterleri, özel servis olan davacı şirkete bildirilmekte gecikmesi ve niteliksel kriter değişikliklerini anılan teşebbüse, değişikliğin gerçekleştiği tarihte bildirmemesi, - yetkili servis adayının daha önce RTT ile olan ilişkisini düzenleyen hüküm bakımından, niteliksel olarak değerlendirilemeyecek bir kriter getirmesi nedeniyle aynı Tebliğ'in 3. ve 4. maddelerine aykırı uygulamalarda bulunduğu görüldüğünden, anılan teşebbüsün yetkili servis sözleşme ve uygulamalarının 2005/4 sayılı Tebliğ ile sağlanan grup muafiyetinden yararlanamadığına ve bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi çerçevesinde ihlâl teşkil ettiğine, 3) Bahsi geçen sözleşme ve uygulamalara Kanun'un 5. maddesi çerçevesinde bireysel muafiyet de tanınamayacağına, 4) Ancak; -RTT'nin, davacı şirket dışında bir özel servisi niteliksel kriterleri sağlaması sonucunda yetkili servis olarak kabul etmiş olması, -soruşturma açılması halinde de önaraştırma ile ulaşılan sonuçlarda bir değişiklik olmayacağı göz önünde bulundurulduğunda usul ekonomisinin sağlanması bakımından soruşturma açılmasının makul olmayacağına ve bu çerçevede RTT'ye Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası çerçevesinde ihlâl nasıl son vereceğine ilişkin yazılı görüş gönderilmesi konusunda Başkanlığa yetki verilmesine, 5) Yetkili Servis Sözleşmesi'ndeki niteliksel olmayan kriterin değiştirilmesi ve özel takımların kullanımının, gerek sisteme yeni giren yetkili servisler, gerekse özel servisler bakımından ayrımcılık yaratmayacak şekilde değiştirilmesi hususlarında gerekli düzenlemenin yapılarak, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 45 gün içerisinde Kurum'a tevsik edilmesine, söz konusu düzenlemenin yapılmaması ve uygulamanın devam etmesi halinde 4054 sayılı Kanun' un 41. maddesi uyarınca hakkında soruşturma açılacağına ve Kanun'un 16. ve 17. maddeleri uyarınca işlem yapılacağına RTT'ye bildirilmesine karar verildiği anlaşılmıştır.

Bu durumda, rekabet hukukunun amaç ve ilkeleri ve 4054 sayılı Kanun'da öngörülen usul açısından, 4054 sayılı Kanun'un ihlâl edildiği iddiasına dayanan bir şikâyet hakkında soruşturma açmaya gerek olup olmadığını anlamak için yapılan önaraştırma sonucunda,

T.C.

DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No : 2009/4016

Karar No : 2013/901

eylemin veya anlaşmanın 4054 sayılı Kanun kapsamında bir ihlâl olup olmadığının tespit edilmesi suretiyle soruşturma açılıp açılmayacağına karar verilmesi gerektiği, somut olayda şikâyet edilen RTT'nin ihlâl oluşturabilecek eylemlerinin tespit edilmesi karşısında, 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin 3. fıkrası uyarınca görüş bildirilmesi suretiyle sürecin sonlandırılmayacağı açık olduğundan, davacı şirketin iddiaları ile ilgili olarak yapılan önaraştırma sırasında elde edilen deliller doğrultusunda araştırmanın genişletilmesi suretiyle elde edilecek bilgi, belge ve deliller ışığında değerlendirilmesi suretiyle her türlü şüpheden uzak bir şekilde açıklığa kavuşturulması için soruşturma açılması gerekirken, rekabete aykırı olduğu belirlenen eylemlerle ilgili olarak 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin 3. fıkrasına göre şikâyet edilen teşebbüse görüş yazısı gönderilmesine ilişkin dava konusu Kurul kararında hukuka uygunluk bulunmamıştır.

Açıklanan nedenlerle; dava konusu Rekabet Kurulu'nun 25.02.2009 tarih ve 09-08/155-48 sayılı kararının iptaline, ayrıntısı aşağıda gösterilen toplam 124,20-TL yargılama gideri ile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 1.320.TL vekâlet ücretinin davalı idareden alınarak davacı şirkete verilmesine, posta giderleri avansından artan tutarın kararın kesinleşmesinden sonra istemi halinde davacı şirkete iadesine, bu kararın tebliğ tarihini izleyen 30 (otuz) gün içerisinde Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'na temyiz yolu açık olmak üzere, 02.04.2013 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Nevzat	Taci	Ahmet	Nizamettin	Hamza
ÖZGÜR	BAYHAN	EĞERCİ	KALAMAN	EYİDEMİR

YARGILAMA GİDERLERİ :

Başvuru Harcı : 23,90-TL
Karar Harcı : 32,30 -TL
Posta Gideri : 68,00 -TL
Toplam : 124,20-TL